

Analiza Impactului de Reglementare
efectuată pentru proiectul Hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea proiectului de lege
pentru modificarea unor acte normative

Titlul analizei impactului (poate conține titlul propunerii de act normativ):	Proiectul Hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative
Data:	03.02.2023
Autoritatea administrației publice (autor):	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor
Subdiviziunea:	Direcția medicină veterinară și siguranța alimentelor de origine animală Direcția protecția plantelor și siguranța alimentelor de origine vegetală Direcția Siguranță și Calitatea Produselor Alimentare de Origine Nonanimală
Persoana responsabilă și datele de contact:	Mereuță Albina Tel. 022 204 530, e-mail: albina.mereuta@maia.gov.md Ghenadie Rusu Te. 022 204 523, e-mail: ghenadie.rusu@maia.gov.md Marina Dintiu Tel: 0 22 292 616, e-mail: marina.dintiu@ansa.gov.md
Compartimentele analizei impactului	
1. Definirea problemei	
a) Determinați clar și concis problema și/sau problemele care urmează să fie soluționate	
Problema care a impus elaborarea acestui proiect de lege este punerea în pericol a sănătății consumatorului și a sănătății publice și existența problemelor ce țin de înregistrarea producătorilor mici din domeniul alimentar, precum și certificarea produselor alimentare.	
b) Descrieți problema, persoanele/entitățile afectate și cele care contribuie la apariția problemei, cu justificarea necesității schimbării situației curente și viitoare, în baza dovezilor și datelor colectate și examinate	
Elaborarea proiectului în cauză este determinată de necesitatea soluționării de certificare a produselor alimentare atât la export cât și la solicitarea de siguranță din partea operatorilor din domeniul alimentar pe piața internă. Astfel, conform cerințelor privind asigurarea unui nivel acceptabil de siguranță a produselor alimentare sânt impuse prin Acordul privind aplicarea de măsuri sanitare și fitosanitare (SPS) al Organizației Mondiale a Comerțului, la care Republica Moldova este parte. Acestea sânt stabilite în baza evaluării riscurilor pentru sănătatea umană și sânt executorii. Cerințele solicitate trebuie să fie bazate pe rezultatele bine întemeiate privind particularitățile de alimentație și nutriție și starea de sănătate a populației, pe identificarea și estimarea inofensivității și a pericolelor pe care le pot prezenta produsele alimentare și materialele care vin în contact cu produsele alimentare, pe evaluarea și analiza riscurilor de a periclita sănătatea umană ca urmare a consumului acestora, de estimarea consecințelor sociale și economice ale consumului de produse alimentare periculoase și/sau nesigure.	
În acest context, pentru produsele alimentare și materia primă agricolă de origine vegetală, la moment, sunt reglemtate, conform Legii nr. 119/2004 privin produsele de uz fitosanitar și	

fertilizanților, cerințe față de plasarea pe piață doar pentru produsele al căror proces de producere, de transportare ori de depozitare au fost utilizate produse de uz fitosanitar și/sau fertilizanți. Întrucât normele fitosanitare/sanitare față de alimente sunt mai generale decât analiza reziduurilor, există apare problema ca alte tipuri de produse, în special procesate, să nu aibă temei pentru ca Autoritatea competentă să elibereze documente de echivalență pentru exportul acestor produse alimentare.

Prin urmare, este necesar să se prevadă reglementări consolidate care să vizeze toate produsele alimentare de origine vegetală. Astfel, întrucât Cadrul legal ce ține nemijlocit de siguranța produselor alimentare, este reglementat în Legea nr. 306/2016 privind siguranța alimentelor, se propune transferarea prevederilor din capitolul V din Legea nr. 119/2004.

Produsele de uz fitosanitar (PUF) utilizate în sistemele de protecție a plantelor, pentru combaterea organismelor dăunătoare, concomitent cu beneficiile înregistrare, în cazul utilizării neconforme a acestora pot provoca impact negativ asupra sănătății umane și mediului. Această situație ține de asigurarea inofensivității produselor alimentare de origine vegetală sub aspect de siguranță alimentară. Spre exemplu, procesatorii producției vegetale informează periodic despre depistarea reziduurilor de pesticide peste limita maximă admisă (LMA) în produsele alimentare de origine vegetală. Majoritatea produselor de uz fitosanitar aplicate în practica agricolă sunt catalogate cu diferite gradații de toxicitate pentru om și animale. Utilizarea lor are impact asupra sănătății omului și totodată conduce la acumularea reziduurilor în produsele alimentare de origine vegetală.

Unele dintre substanțele active, deși nu au toxicitate acută, se pot acumula în organism prin inhalare sau prin consumarea sistematică a alimentelor contaminate, care produc dereglări substanțiale de sănătate. Contaminarea (depășirea limitelor maxime admise) cu pesticide și contaminanți a produselor alimentare agricole de origine vegetală conduc la scăderea valorii comerciale a acestora și la posibilitatea de interdicție exportului către unele țări. Alimentele contaminate cu pesticide, contaminanți peste LMA sunt considerate nesigure/neconforme conform prevederilor Legii nr. 306/2018 care a fost armonizat cu Regulamentul UE nr. 178/2002 de stabilire a principiilor și a cerințelor generale ale legislației alimentare, de instituire a Autorității Europene pentru Siguranța Alimentară și de stabilire a procedurilor în domeniul siguranței produselor alimentare și sunt supuse retragerii din comerț și în general din consum în baza evaluării expunerii consumatorilor la aceste reziduuri ori nu sunt lăsate să fie introduse în alte state/piețe. Potrivit Agenției Europene pentru Siguranța Alimentelor, 60% din legume și 30% din fructe conțin reziduuri de pesticide.

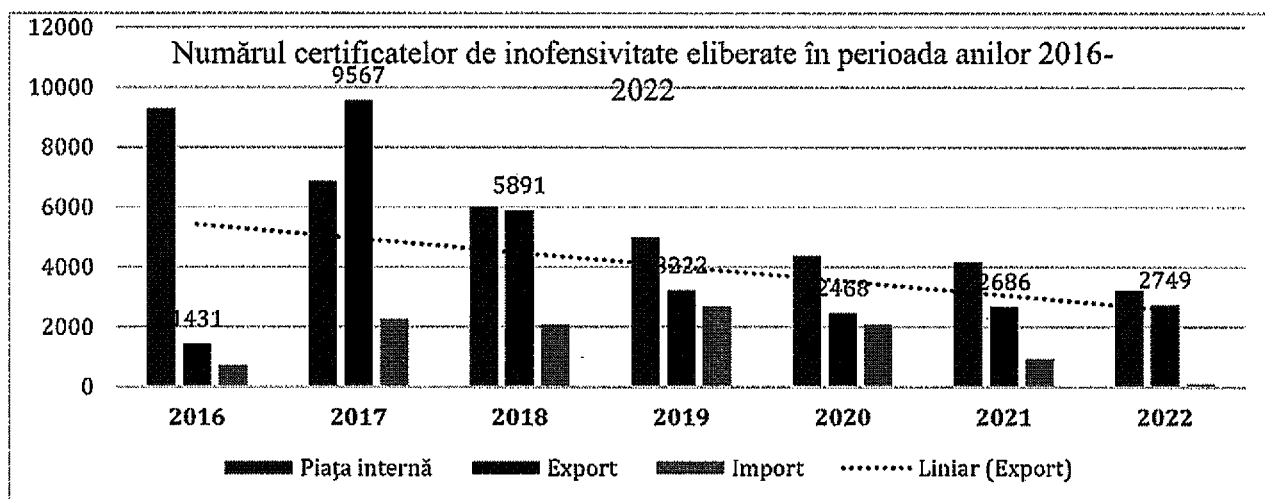
În Republica Moldova, în decursul anilor 2017-2021, urmare administrării anumitor substanțe chimice, inclusiv a pesticidelor, în organismul uman au fost înregistrate 443 cazuri de intoxicații, iar 18 persoane au decedat. Numărul copiilor intoxicați cu pesticide a constituit 131 (30%) cazuri, inclusiv 5 copii au decedat.

În plus, conform datelor privind reziduurile de pesticide și conținutul de nitrați în produsele alimentare de origine vegetală, în anii 2017 - 2021 au fost realizate 3132 investigații de laborator, în cadrul laboratoarelor ANSA, inclusiv 399 loturi de produse neconforme, care au prezentat depășiri a LMA de reziduuri de pesticide și conținutul de nitrați. Cele mai multe neconformități au fost depistate în anii 2019 (114 loturi neconforme) și 2020 (151 probe neconforme). În acest sens, urmare contaminării produselor alimentare de origine vegetală, a apei potabile, solului, în perioada anilor 2017-2021, au fost înregistrate 58 cazuri de intoxicații acute cu nitrați, dintre care 47 cazuri sau 81% au fost în rândul copiilor. Datorită particularităților anatomo-fiziologice de vârstă și imaturității mecanismelor de adaptare, copiii sunt categoria cea mai vulnerabilă a populației la

acțiunea factorilor de mediu. De menționat că certificatul de inofensivitate este un act permisiv, fiind inclus în Nomenclatorul actelor permissive adoptat prin Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător. Urmare a modificărilor operate prin Legea Nr. 181/2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative în domeniul reglementării prin autorizare a activității de întreprinzător, au fost introduse prevederile că acesta se eliberează la solicitare în baza rezultatelor încercărilor de laborator sau în baza declarației pe proprie răspundere privind respectarea regulilor de utilizare a produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților

În astfel de situații, promovarea reglementărilor ce ar permite operatorilor din domeniul alimentar să solicite o garanție pentru produsele plasate pe piață cât și a operatorilor/exportatorilor de oferi garanția de echivalență certificate de Autoritatea Națională responsabilă pentru Siguranța alimentară solicitată de operatorii/autoritățile din țările de destinație pentru un grup de produse mai largit.

Agencia Națională pentru Siguranța Alimentelor ca autoritatea de implementarea politicilor prin reglementările propuse va putea opera certificări, la fel la solicitare, dar și la alte produse alimentare de origine vegetală, inclusive procesate, astfel cum sunt preținși în uniunea Europeană (reziduuri și contaminați). De moment, conform prevederilor actuale, temei legal pentru examinarea produselor alimentare de origine vegetală servesc analizele/indicatorii față de reziduurile de pesticide și nitrați, dar conform măsurilor SPS sunt necesare investigații asupra conținutului de metale grele, unele tipuri de toxine și alte tipuri de contaminați.

Conform datelor operaționale ANSA, certificarea produselor agro/alimentare la cerințele de inofensivitate destinate exportului este în continuă descreștere. Una din explicații este căpătarea încrederii de către partenerii comerciali, acolo unde aceste relații sunt de durată. Dar ca efect mai poate fi și capacitatea Laboratoarelor de a determina proba multireziduu și la câte substanțe active au metodici de acreditate de depistare. Fortificarea capacităților Laboratoarelor ANSA au dus ca în 2022 să fie posibilă deja depistarea a 215 substanțe active. O altă abordare poate fi că, partenerii externi solicită ca producătorii să prezinte sau să se alinieze la unele din scheme de certificare pentru siguranța alimentelor cum ar fi Global GAP sau ISO. Dar în esență nici o măsură din cele enumerate nu ar fi trebuit să influențeze semnificativ descreșterea solicitărilor în special pentru export.

Astfel, consolidarea mai multor tipuri de produse alimentare sub același tip de certificare, cât și oferirea posibilității ca producătorii/operatorii din domeniul alimentar să solicite inclusive pentru

produsele procesate a unui certificate, ar permite creșterea credibilității/autorității Autorității naționale responsabile de siguranța alimentelor către Autoritățile omoloage din alte state.

În ceea ce privește modificarea Legii nr. 221/2007 privind activitatea sanitară veterinară vizează, în principal, perfecționarea și ajustarea cadrului legal prin excluderea prevederilor birocratice pentru operatorii din domeniul alimentar. Prin aprobarea modificărilor propuse urmează a se optimizeze modul de certificare a produselor alimentare, acordându-se în acest sens dreptul de certificare și sporirea responsabilității pentru siguranța și calitatea acestora operatorului din domeniul alimentar.

De asemenea, pentru plasarea pe piața internă a produselor alimentare nu va mai fi necesar, alt act permisiv emis de către autoritatea de control decât certificatul de calitate a produselor în cauză. Aceasta de fapt va elimina barierele nejustificate și inutile în dezvoltarea afacerilor din domeniul alimentar, dar totodată va responsabiliza la maxim operatorii care prin propria responsabilitate va trebui să garanteze siguranța și calitatea produsului supus comercializării. Astfel, aceste reglementări urmăresc impulsivitatea mediului de afaceri pentru dezvoltarea domeniului alimentar și excluderea factorilor de corupție sau abuzuri nefundate din partea autorităților de control. Dar totuși monitorizarea și supravegherea siguranței alimentelor și a serviciilor prestate în alimentația publică va fi asigurată prin controale oficiale eficiente și implementarea de către ANSA a Programelor de monitorizare a anuale.

Totodată, reglementările prezentului proiect presupun certificarea de către ANSA doar a alimentelor de origine non-animală și cele compuse finite, adică gata pentru consum, doar în cazul exportului sau reexportului.

Producătorii agricoli per general, și cei din domeniul agroalimentar în special, de talie mică sunt deosebit de vulnerabili la orice fluctuații, deoarece adesea le lipsesc rezervele care ar putea acoperi eventualele pierderi din perioadele dificile. Alternativele lor în ceea ce privește aducerea produselor lor către consumatori sunt limitate (această vulnerabilitate este exacerbată atunci când apar așa-numitele situații de reținere care pot face ca alternativele să fie practic inexistente din cauza perisabilității unui produs). Astfel supraproducția agricolă de produse primare fiind una sezonieră duce la o micșorare a prețurilor de comercializare și implicit a veniturilor, deci fără capacitate de prelucrare a produselor primare scade randamentul întreprinderii.

Într-un mediu de politică agricolă care este mult mai orientat spre piață decât înainte și care urmărește valorificarea oportunităților de liber schimb, buna guvernare a lanțului de aprovizionare cu alimente a devenit mai importantă pentru operatori, inclusiv pentru fermieri. O bună guvernare ar trebui să asigure că aceștia sunt capabili să-și dezvolte afacerea și să concureze în condiții echitabile, contribuind astfel la eficiența generală a lanțului. Discrepanța dintre puterea de conformare cerințelor generale de igienă și sanitară veterinară a IMM și a marilor producători poate submina viabilitatea economică a micilor producători agricoli, precum și încrederea acestora în corectitudinea generală a lanțului de aprovizionare cu alimente.

Sectorul IMM este miezul unei economii sănătoase. În Moldova, 99% din totalul afacerilor sunt IMM-uri, dintre care 80% sunt clasificate drept micro-afaceri, cu mai puțin de 10 angajați. În acest context, consolidarea întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri) din regiune este mai importantă ca niciodată. IMM-urile pot facilita trecerea de la producția de masă la o ofertă de produse mai diversificată, bazată pe cerere și orientată spre piață, precum și produse artisanale (tradiționale, regionale) fiind bine poziționate pentru a reacționa rapid la condițiile de piață în schimbare, precum și pentru a introduce inovarea în produse. Fiind just valorificate IMM pot genera locuri de muncă

și creștere susținută, oferind o oportunitate semnificativă de redresare economică pe termen scurt și o rezistență sporită pe termen mediu și lung.

Din punct de vedere al statului se acumulează anumite inadvertențe în modul de desfășurare a afaceri în domeniul vizat. Fără un cadru de reglementare adecvat avem o concurență neloială, o protecție insuficientă a consumatorilor, costuri mari de investiții și lipsa de previzibilitate a afacerii pentru întreprinderi, ceea ce într-un final împiedică dezvoltarea adecvată a zonelor turistice și istorice, îngreunează dezvoltarea infrastructurii de îngrijire a copiilor, distorsionând activitatea profesională a părinților, toate la un loc fac necesară și imperativă intervenția legislativă.

Sprrijinul pentru IMM-uri este una dintre prioritățile Guvernului Republicii Moldova și a UE care vizează stimularea creșterii economice, inovarea, ocuparea forței de muncă și îmbunătățirea mediului de operare al IMM-urilor. Abordările UE includ nu doar reglementări dar și îndrumări și consultanță privind practicile de afaceri pentru a ajuta la îmbunătățirea eficienței IMM-urilor și a profitabilității finale.

Ca și sectorul IMM-urilor din alte sectoare, dezvoltarea sectorului IMM-urilor din agricultură și procesare a producției agroalimentare este susținută prin Strategiile naționale pentru Dezvoltarea Întreprinderilor Mici și Mijlocii și Planurile de Acțiune corespunzătoare acestora, care conțin o serie de măsuri de îmbunătățire a competitivității sectorului folosind paradigma de dezvoltare a sectorului privat bazată pe inovare.

Deficiențele sectoriale care trebuie abordate în special în zonele rurale, includ, printre altele:

- Sprijin financiar limitat pentru IMM-urile rurale;
- Infrastructură rurală subdezvoltată pentru sprijinirea afacerilor și a piețelor de capital;
- Nivel scăzut de cultură de afaceri și formare profesională;
- Cunoașterea insuficientă a tehnicilor de acces pe piețele;
- Eficiență scăzută în implementarea efectivă a cadrului legislativ;
- Nivel general scăzut de competitivitate al IMM-urilor rurale.

Prin modificările propuse urmărim abordarea unora dintre deficiențele sectorului IMM-urilor enumerate mai sus. Unul din obiective generice fiind contribuirea la îmbunătățirea calității condițiilor de viață în mediul rural pentru dezvoltarea durabilă și incluzivă a Republicii Moldova cu finalitatea de a reduce disparitățile economice și sociale dintre zone geografice diferite creând condiții de ocupare a forței de muncă prin crearea condițiilor proprii pentru dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri) rurale.

Crearea unui mediu de afaceri rural mai favorabil presupune revizuirea politicilor și consolidarea instituțională al autorităților implicate care să conducă la crearea unor condiții îmbunătățite de practicare a afacerilor pentru IMM din sectorul agroalimentar.

c) Expuneți clar cauzele care au dus la apariția problemei

Republica Moldova se află într-o perioadă de tranziție, legislația alimentară de asemenea a suferit mai multe modificări inclusiv după alinierea la acquis-ul UE. Preluând cadrul legal pe orizontală al Uniunii Europene parțial au ramaș neacoperite unele reglementări de activități ale operatorilor din domeniul alimentar pe partea ce ține de documentația de însoțire a produselor alimentare la plasarea produselor pe piață astfel creând unele lacune și ambiguități în aplicare.

Astfel, conform politicii legislative ale UE responsabil pentru siguranța și calitatea produselor alimentare plasate pe raft este operatorul din domeniul alimentar. Siguranța alimentelor este

supravegheată de către ANSA, iar certificatul de calitate presupune o garanție oferită de operator pentru un lot de produse confirmate prin teste de laborator și programele de autocontrol aplicate de către operatorul din domeniul alimentar.

Certificatul de calitate relevă siguranța produsului alimentar, oferă informația necesară consumatorului final și confirmă respectarea cerințelor legislative în privința igienei, a tehnologiei de producere etc.

Certificatul de calitate este eliberat de către producător și nu constituie un act permisiv, acesta vine să reglementeze relațiile comerciale dintre producător și consumatorul final/furnizor/rețea comercială.

De asemenea, certificatul de calitate garantează certitudinea de siguranță a produsului alimentar prin efectuarea rapoartelor de încercări de laborator în baza autocontrolului.

Urmare a verificării competențelor de emitere a unor tipuri de acte, certificate, avize, a fost concluzionat de către Raportul privind rezultatele evaluării integrității instituționale în cadrul Agenției Naționale pentru Sănătate Publică că Autoritatea, emitea la solicitare unele din acte improprie domeniului de competență. Temei de depistare a problemei au servit Recomandările Consiliului Național Anticorupție, nr. 48, 61, 62, 63 și 65 din Raportul menționat (<https://cna.md/public/files/Raport-de-evaluare-ANSP-2022cba42.pdf>). Astfel, la tentativele producătorilor, operatorilor din domeniul alimentar de a efectua export și a demonstra prin un anumit act de echivalență a siguranței acestor produse către operatorii din statele importatoare, s-a depistat că pentru produsele alimentare, în special, pentru cele de origine vegetală este necesar de ajustat spectrul de indicatori pentru a putea certifica aceste produse cu reglementările de rigoare în cadrul normative existent.

Totodată, conform informațiilor oferite de Serviciul Federal de Supraveghere Veterinară și Fitosanitară al Federației Ruse în cadrul monitoringului importului produselor de origine vegetală au fost depistate la 53 de companii, ce le s-a permis exportul produselor de origine vegetală din septembrie, 10 cazuri de depășiri ale Limitelor Maxime Admisibile a reziduurilor de pesticide. Așa cum s-a specificat, certificatele de infensivitate sunt eliberate la solicitare cu opțiunea obținerii acestora în baza unor declarații pe proprie răspundere privind respectarea regulilor de utilizare a produselor de uz fitosanitar. Urmare a informațiilor operative oferite de ANSA, nici un lot din cele 10 menționate de Serviciul Federal, nu au fost însoțite de un certificate de inofensivitate.

Problema rămâne a fi nerezolvată, atât pentru produsele de origine vegetală destinate exportului, atâta timp cât certificare nu este argumentată prin un raport de încercări, cât și pentru piața internă care în reglementarea actuală, prin utilizarea declarației pe proprie răspundere nu asigură un nivel de certitudine pentru consumatori.

De asemenea, comunicăm și procedura de autorizare sanitară veterinară dificilă cu cerințe adiționale și documente confirmative, care complică și tergiversează obținerea acesteia. În acest sens, menționăm referatul tehnic care se cere a fi întocmit de medicul veterinar în urma efectuării controlului la fața locului asupra unităților supuse controlului sanitar veterinar și supravegherii veterinare de stat în vederea constatării situației sanitar-tehnice a unității respective, care conține propunerea de autorizare sau de neautorizare a acesteia. În același context, evidențiem faptul că și la autorizarea mijloacelor de transport este stabilită cerința de a prezenta contractul de angajare/prestare servicii încheiat cu un medic veterinar.

Prevederile actuale ale art.18 stabilește *"În cadrul procedurii de autorizare sanitară veterinară, inspectorii subdiviziunilor teritoriale pentru siguranța alimentelor, în termen de 5 zile lucrătoare*

de la data depunerii cererii, în urma evaluării efectuate la fața locului, întocmesc referatul tehnic, conform modelului din anexa nr. 3, în care indică corespunderea sau necorespunderea obiectivului/activității cu cerințele sanitare veterinare și, după caz, prescriu măsuri de remediere.” astfel, referatul tehnic urma să fie întocmit ori de câte ori se acorda autorizația sanitară veterinară ceea ce tergiversează procedura de autorizare a operatorului din domeniul alimentar.

La fel, se constată și procedura judicioasă de suspendare a autorizației sanitare veterinare și cere cere a fi perfecționată conform actualelor prevederi cu privire la reglementarea activității de întreprinzător.

Un alt segment normativ incert îl constituie retragerea sau rechemarea produselor alimentare neconforme sau periculoase pentru sănătatea consumatorului. Actualul cadru normativ care stabilește obligativitatea retragerii de pe piață de către operatorul din domeniul alimentar din proprie inițiativă sau în temeiul unei dispoziții scrise (prescripții) a organului de control și de supraveghere de stat este unul incomplet, astfel face dificilă implementarea acestuia de către actorii vizați.

La nivel național, există în prezent o tendință de creștere a interesului întreprinderilor mici în producerea în cantități mici a produselor alimentare de origine animală și non animală (produse de cofetărie/panificație/pâine, conserve de origine animală și non animală etc.) în condiții nesupravegheate sau chiar de locuință. Acest lucru este susținut de un interes ridicat al consumatorilor de a avea posibilitatea de a achiziționa produse în cantități mici de la micii producători din vecinătatea lor sau menținând valori culturale și tradiționale deosebite.

Cu toate acestea, legislația națională în domeniul siguranței alimentelor nu reglementează activitatea producătorilor de cantități mici (inclusiv alimente de casă și artizanale) și nu prevede derogările necesare. Prin urmare, producătorii de cantități mici care nu găsesc resursele necesare pentru a se înregistra oficial, pot să nu fie supuși controalelor de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, crescând astfel probabilitatea plasării pe piață a produselor alimentare care nu respectă regulile de siguranță alimentară, ceea ce ar prezenta un risc pentru sănătatea consumatorilor.

Ulterior, trebuie atras atenția asupra faptului că, în Moldova, producătorii mici și mijlocii, inclusiv producătorii casnici și artizanali, nu își înregistrează activitatea din cauza investițiilor considerabile necesare pentru îndeplinirea standardelor. Acest lucru îi face să opereze în afara câmpului legal, iar consumatorii să cumpere produse pe propriul risc.

Prin urmare, activitatea micilor producători din domeniul agroalimentari nu presupune lipsa oricăror cerințe de ordin igienic ci instituirea unui set de cerințe care pot fi susținute de întreprinzătorul mic din punct de vedere a investiției pe de o parte, iar pe de alta să ofere o certitudine că modul de operare a alimentelor, produselor primare și servirea consumatorilor sunt adecvate din perspectiva protecției consumatorului (inofensivitatea).

Tot aici, este importantă monitorizarea operatorilor din această categorie de către autoritățile competente fiind necesară cunoașterea acestora. Ultima se asigură prin autorizarea activității. În cazul nostru condițiile de autorizare sunt descurajatoare pentru micii întreprinzători și pasibile revizuirii. Se propune schimbarea autorizării prin procedura de înregistrare, care aduce anumite beneficii printre care (i) excluderea necesității angajării sau semnării unui contract de prestări servicii cu un medic veterinar, (ii) termenul de înregistrare mai mic 5 zile comparativ cu autorizarea (pentru produsele de origine animală) și (iii) reducerea complexității actelor de verificare întocmite de către autoritate.

O definiere expresă a micilor producători din agricultură ne se regăsește în cadrul juridic examinat. Totodată, identificarea acestora este o necesitate iminentă dat fiind faptul că normele facilitare vizează subiecți anume. Care sunt acești subiecți este una din întrebările esențiale la care urmează să răspundă proiectul.

Dat fiind diversitatea de domenii pe care trebuie să acopere proiectul, de la producția de legume și fructe la toată diversitatea de produse de origine animală, o definiere generică a fost considerată dificilă. Considerând diversitatea de domenii s-a decis că pentru fiecare domeniu se vor stabili criteriile (cantități de produse) conform cărora producătorul va fi considerat de talie mică, fiindu-i aplicate respectiv cerințe simplificate.

În aprecierea cantităților minime a fost examinată experiența statelor europene precum Lituania, Portugalia, Norvegia, Finlanda, Belgia.

Pentru unele produse:

Small quantity (Maximum)					
Country					
Notification	2012 526 B	2009 42 SK	2015 82 PL	2010 197 BG	2013 167 P
Poultry	7.500/year	10.000/year	10.000/year	800/month	100/week
Lagomorphs	1.000/year	5.000/year	5.000/year	50/month	50/week
Local	80 Km	100 Km	Province and neighboring Provinces	Administrative area	Municipality and adjoining municipalities

Pentru producerea de ouă:

2012 526 B: 60.000/year

2016 584 LV: Maximum 1000 laying fowl

2015 629 FIN: 20.000kg/year

2015 567 LT: Eggs from 2,000 laying hens

2013 167 P: 350/week

Pentru alte tipuri de produse:

Product	Small quantity	Period
Milk	Produced from no more than 1500 kg of raw milk	During the day
Milk products		
Fish or aquaculture animals	200 kg	
Fish products	150 kg	

Fresh meat (beef, veal, lamb)		1000 kg	During the week
Minced meat		200 kg	
Meat semi-finished products		300 kg	
Meat products		500 kg	
Wild game meat	Hoofed	200 units	During the year
	Birds and hares	1000 units	
Fresh meat from poultry and lagomorphs		≤ 200 units or ≤ 800 kg	During the week
Bird eggs		Picked up from 51-2000 kept laying hens	During raising laying hens

Cauzele care au dus la apariția problemei sunt:

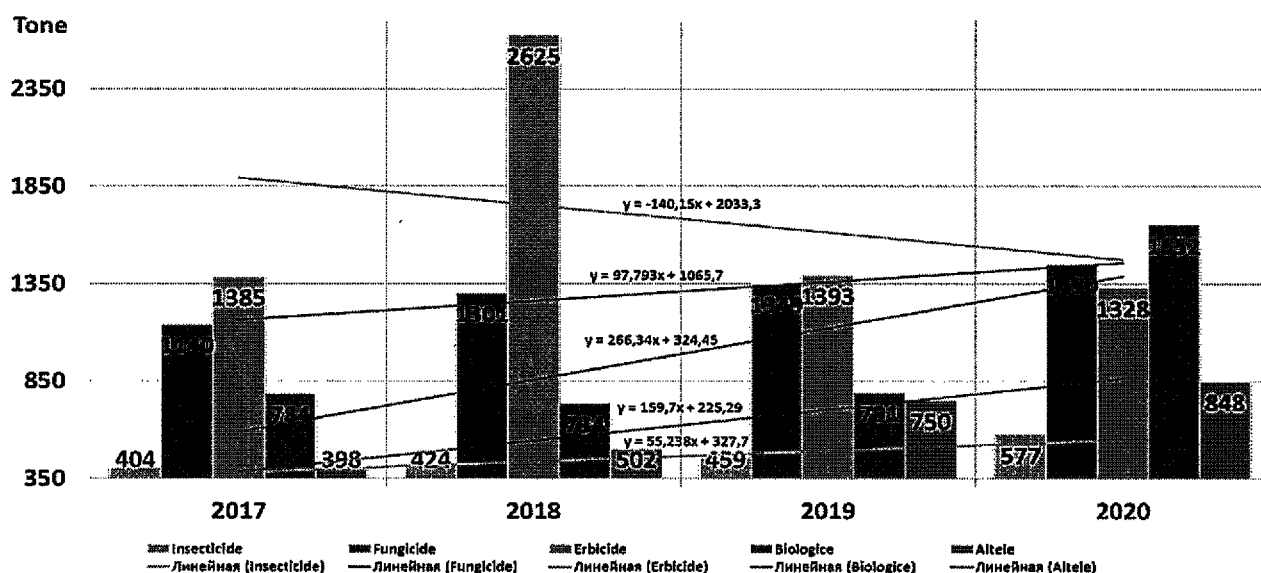
1. Existența unei proceduri de autorizare sau certificare dificile și îngreunate;
2. Neconformarea operatorilor la cerințele legislației privind siguranța și calitatea alimentelor;
3. Plasarea pe piață a produselor alimentare fără documente ce atestă calitatea și siguranța;
4. Existența unor neconformități în cadrul legislativ național;
5. Nerespectarea prevederilor existente privind inofensivitatea produselor alimentare;
6. Produse alimentare de o calitate îndoielnică și nesigură supuse comercializării.

d) Descrieți cum a evoluat problema și cum va evolua fără o intervenție

În contextul armonizării cadrului normativ de domeniul sanitar și fitosanitar cu *acquisul european*, inclusiv prin formarea Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, cadrul normativ este în continuă adaptare prin delimitarea responsabilităților.

Conform datelor statistice, cantitățile de produse de uz fitosanitar utilizate în Republică au o tendință ascendentă, cu excepția erbicidelor, care sunt influențate de utilizarea în 2018 a cantităților semnificativ mai mare datorită condițiilor optime pentru dezvoltarea buruienilor. Aceasta înseamnă că produsele alimentare rezultate vor fi necesar de monitorizat, conform indicatorilor de risc identificat. Reglementările în acest sens devin obligatorii, astfel ca ANSA prin capacitățile încredințate să poată asigura doar plasarea pe piață a produselor alimentare sigure/conforme, dar și asigurarea partenerilor externi că produsele certificate au un nivel înalt de siguranță fără a fi identificat vreun risc reputațional de țară.

Cantitatea produselor de uz fitosanitar utilizate în anii 2017-2020 conform datelor BNS

Evoluția problemei fără o intervenție

Se recunoaște că evaluarea științifică a riscurilor, luată separat, nu poate, în unele cazuri, să furnizeze toate informațiile pe care trebuie să se bazeze o decizie de gestiunea a riscului și că ar trebui luați în considerare și alți factori relevanți pentru subiectul respectiv, inclusiv factori care se referă la societate, economie, tradiții, etică și mediu, precum și fezabilitatea controalelor. Principiul precauției a fost invocat pentru a se asigura protecția sănătății în societate, creându-se astfel bariere în calea liberei circulații a produselor alimentare sau hranei pentru animale. De aceea, este necesar să se adopte o bază uniformă pe întreg lanțul alimentar pentru utilizarea acestui principiu. În împrejurările specifice în care există un risc la adresa vieții sau a sănătății, dar persistă nesiguranța argumentată/științifică, principiul precauției asigură un mecanism pentru determinarea măsurilor de gestiune a riscului sau a altor acțiuni pentru a se asigura nivelul acceptabil/așteptat de protecție a sănătății.

Fără o intervenție, problema va exista și va lua amploare în contextul tentativelor de dublare/majorarea a cotelor de export pentru produselor vegetale, toate de origine vegetală, către Uniunea Europeană.

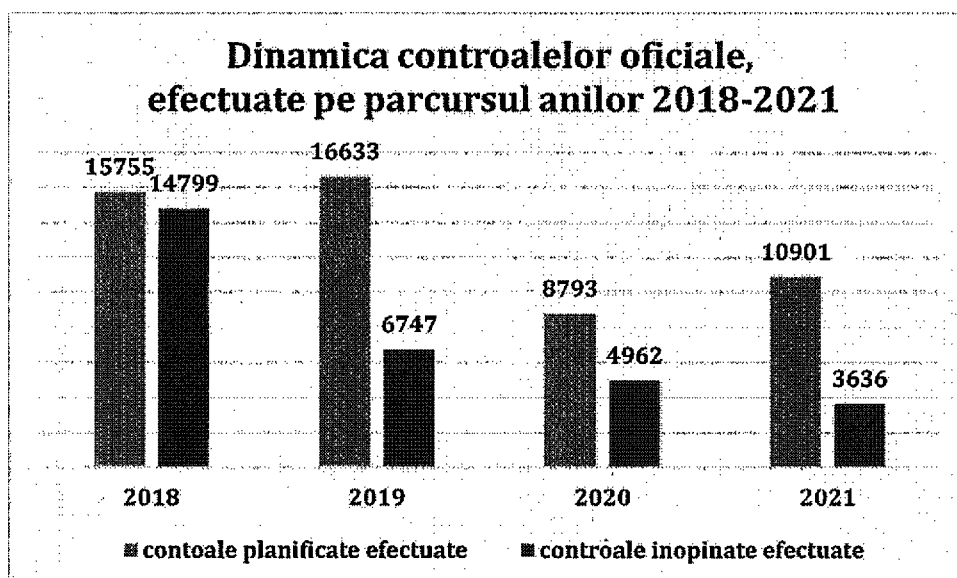

Fig. nr.1

Din analiza datelor prezentate în Fig. nr.1 remarcăm faptul că numărul controalelor atât planificate cât și inopinate sunt în evidentă descreștere.

Áceasta denotă schimbări majore în sistemul de control a Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor- autoritatea care are misiunea de a asigura implementarea politicilor statului în domeniile orientate spre garantarea siguranței alimentelor și a calității produselor alimentare, a alcoolului etilic și producției alcoolice, întreținerea unui sistem de măsuri publice menite să asigure sănătatea animală și protecția plantelor, inofensivitatea produselor alimentare și a materiei prime, precum și protecția consumatorilor în domeniul alimentar.

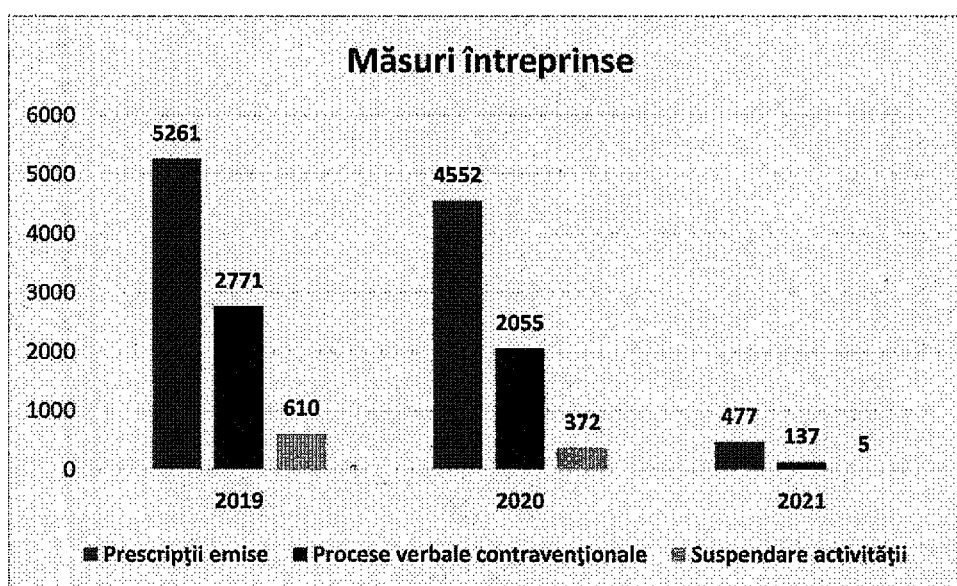

Fig. nr.2

De asemenea, pe parcursul ultimilor ani se evidențiază o scădere bruscă a acțiunilor pentru asigurarea conformității operatorilor, care atestă responsabilitatea sporită a operatorilor din domeniul alimentar.

Problema cerințelor sanitare-veterinare și de igienă pentru IMM este în vizorul societății civile, a mediului de afaceri și a autorităților competente pentru o perioadă considerabilă de timp, din momentul inițierii elaborării și adoptării Legii nr. 296/2017. După cum s-a menționat supra, aceasta a transpus parțial prevederile Regulamentului 852/2004 făcând excepție de la transpunerea prevederilor importante care prevăd posibilitatea instituirii de abordări facilitare pentru anumite categorii de subiecți.

Reglementările actuale nu prevăd posibilitatea instituirii de cerințe sanitare veterinare și de igienă diferite în dependență de mărimea întreprinderii. Aplicarea cerințelor de igienă și a celor sanitare-veterinare de ordin general producătorilor de cantități mici comporta inadvertențe de conformare prin lipsa în principal a capacității financiare dar și a spațiilor/facilităților.

La transpunerea Regulamentului 852/2004 privind igiena produselor alimentare în corpul Legii nr. 296/2017 privind cerințele generale de igienă a produselor alimentare, dispozițiile tranzitorii cuprindeau referința expresă la norma din Regulamentul european care este exceptată de la transpunere "cu excepția art. 1 alin. (2) lit. c) și alin. (3) ...". Prevederea menționată prevede una din categoriile de subiecți exceptate de la acțiunea normelor juridice din Regulament și anume: "(c) livrărilor directe, de către producător, a unor cantități mici de produse primare la consumatorii finali sau unitățile locale de desfacere cu amănuntul care le desfac direct la consumatorii finali".

Este de menționat că, excepția citată nu presupune lipsa oricăror cerințe față de această activitate ci, instituirea de anumite cerințe specifice, în alin. (3) al art. 1 din Regulament fiind stipulat corespunzător "În temeiul legislației lor interne, statele membre instituie normele pentru activitățile menționate la alineatul (2) litera (c). Aceste norme de drept intern asigură atingerea obiectivelor prezentului regulament."

Pentru a asigura o transpunere echivalentă și a atinge toate obiectivele Directivei proiectul presupune transpunerea normelor citate și instituirea de către Guvern a normelor de asigurare a implementării acestora.

e) Descrieți cadrul juridic actual aplicabil raporturilor analizate și identificați carențele prevederilor normative în vigoare, identificați documentele de politici și reglementările existente care condiționează intervenția statului

Siguranța produselor alimentare și protecția intereselor consumatorilor reprezintă preocupări din ce în ce mai actuale pentru populație, organizații neguvernamentale, asociații profesionale, parteneri comerciali internaționali și organizații comerciale. Este necesar să se ia măsuri pentru ca încrederea consumatorilor și cea a partenerilor comerciali să fie asigurată printr-o dezvoltare deschisă și transparentă a legislației alimentare și prin măsurile luate de autoritățile publice pentru informarea populației în cazurile în care există motive rezonabile să se suspecteze că un produs alimentar prezintă un risc pentru sănătate.

Prin intermediul proiectului nominalizat se propune stabilirea unui cadru de acțiune în vederea reglementărilor asupra tuturor produselor alimentare în mod special:

- înlăturarea echivocului și normelor contradictorii din Legea nr. 119/2004, Legea nr. 296/2017 și Legea nr. 10/2009;
- simplificarea procedurii de autorizare sanitară veterinară sau certificare pentru siguranța alimentelor;
- stabilirea/consolidarea cadrului normativ privind siguranța și trasabilitatea alimentelor în temeiul Legii nr. 306/2018;
- oferirea posibilităților pentru producători/operatori din domeniul alimentar de a primi/oferi garanțiile de siguranță a produselor alimentare în raporturile bilaterale de comerț atât pe plan național cât și pentru cei din străinătate în baza unor mecanisme de echivalență reciprocă
- stabilirea responsabilităților specifice pentru ca ANSA să își poată exercita mandatul și misiunea încredințată față de asigurarea siguranței alimentelor
- delimitarea competențelor pe domeniul alimentar între Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor și Ministerul Sănătății;

Diminuarea riscurilor aferente expunerii populației la concentrații periculoase de reziduuri ale produselor de uz fitosanitar din produsele alimentare, în special provenite din import.

Actualmente, reglementările ce țin de siguranța produselor alimentare sunt focusate în Legea nr. 306/2018 privind siguranța alimentelor. Tangențe despre cerințele de calitate față de materia primă

agricolă și față de produsele agroalimentare sub aspectul inofensivității lor sunt identificate în Capitolul V al Legii nr. 119/2004 cu privire la produsele de uz fitosanitar și fertilizanți.

Legea nr. 10/2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice reglementează avizarea sanitară și avizarea sanitară a produselor cu impact asupra sănătății publice de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor prin eliberează certificat de inofensivitate a produselor alimentare, inclusiv a celor ambalate, destinate exportului sau reexportului.

Plasarea pe piață a produselor alimentare este reglementată prin însoțirea obligatorie a documentelor ce le atestă calitatea și siguranța astfel cum sunt prevăzute în Legea nr. 296/2017 privind cerințele generale de igienă a produselor alimentare.

Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător este actul care juridic de reglementare prin autorizare a activității de întreprinzător, respectiv stabilește expres actele permise eliberate de către autoritățile de control, de aceea se ajustează lista actelor permise din categoria autorizațiilor și certificatelor.

În contextul Legii nr. 221/2007 privind activitatea sanitară veterinară se operează ajustări în privința simplificării procedurii de acordare a autorizației, iar pentru operatorii care practică activitate în domeniul pisciculturii la obținerea autorizației sanitare veterinare se va prezenta *Autorizația de mediu pentru folosința specială a apei*, care vine în corelare cu art.28 alin.(7¹) din Legea nr.149/2006 privind fondul piscicol, pescuitul și piscicultura.

În privința Legii nr. 50/2013 cu privire la controalele oficiale pentru verificarea conformității cu legislația privind hrana pentru animale și produsele alimentare și cu normele de sănătate și de bunăstare a animalelor se propune abrogarea Capitolul V¹, anexa nr. 1 și anexa nr. 2, în ceea ce privește înregistrarea oficială în domeniul siguranței alimentelor și autorizarea unităților din domeniul alimentar și sanitar-veterinar, întrucât se completează Legea nr.306/2018 cu noi prevederi privind *Înregistrarea în domeniul siguranței alimentelor*.

Modificările care schimbă procedura de autorizare aplicabilă în înregistrare.

Legea nr.306/2018 privind siguranța alimentelor

Legea nr. 221/2007 privind activitatea sanitară veterinară

Legea nr. 231/2010 precum și spațiile și încăperile (secțiunile) unităților de comerț antrenate în prepararea și comercializarea produselor alimentare;

Legii nr. 296/2017 privind cerințele generale de igienă a produselor alimentare

2) Modificarea procedurii de elaborare și desfacere a ghidurilor

”Agenția, asociațiile de profil cu activități în domeniul alimentar și alte părți interesate, pot elabora sau participa la elaborarea ghidurilor de bune practici de igienă și de aplicare a principiilor HACCP, în conformitate cu prevederile prezentului articol. Operatorii din domeniul alimentar pot utiliza aceste ghiduri în mod facultativ.”;

”Atunci când se întocmesc ghiduri de bună practică, ele pot fi realizate sau distribuite de către asociațiile de profil cu activități în domeniul alimentar sau operatorii din domeniul alimentar:

a) prin consultare și coordonare cu Agenția și cu reprezentanții părților ale căror interese pot fi serios afectate cum ar fi asociațiile de consumatori;

b) cu respectarea codurilor de practici ale Codex Alimentarius;

c) în conformitate cu cerințele prevăzute în capitolul III, în cazul în care acestea se referă la producția primară și la operațiunile asociate acesteia.”.

Cadrul normativ de punere în aplicare este identificate de:

- Hotărârea de Guvern nr. 1191/2010 cu privire la aprobarea Regulamentului sanitar privind limitele maxime admise de reziduuri ale produselor de uz fitosanitar din sau de pe produse alimentare și hrană de origine vegetală și animală pentru animale. Regulamentul dat are ca obiect sănătatea publică și stabilește necesitatea asigurării unui nivel ridicat de protecție a consumatorilor, conținând dispoziții armonizate cu privire la LMA de reziduuri ale produselor de uz fitosanitar din sau de pe produsele alimentare și hrana de origine vegetală și animală pentru animale.

- Hotărârea de Guvern nr. 115/2013 privind controlul nitraților în produsele alimentare de origine vegetală, care transpune pct. 1 din anexa la Regulamentul (CE) nr. 1881/2006 al Comisiei din 19 decembrie 2006 de stabilire a nivelurilor maxime pentru anumiți contaminanți din produsele alimentare, așa cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul (UE) 2020/685, stabilind norme privind controlul nitraților în produsele alimentare de origine vegetală.

- Hotărârea de Guvern nr. 520/2010 cu privire la aprobarea Regulamentului sanitar privind contaminanții din produsele alimentare care transpune cealaltă parte a Regulamentul nr. 1881/2006 și reglementează contaminanții care se conțin sau pot fi prezenți în produsele alimentare și nivelurile maxime ale unor contaminanți din produsele alimentare.

Lipsa unei astfel de intervenții în cadrul normativ național ar pune în pericol sănătatea umană și ar periclita protecția intereselor consumatorului privind siguranța produselor alimentare achiziționate sau supuse comercializării și va avea un șir de efecte negative cum ar fi:

- Neconformarea operatorilor la cerințele legislației privind siguranța și calitatea alimentelor;
- Plasarea pe piață a produselor alimentare fără documente ce atestă calitatea și siguranța;
- Existența unor neconformități în cadrul legislativ național;
- Nerespectarea prevederilor existente privind inofensivitatea produselor alimentare;
- Produse alimentare de o calitate îndoielnică și nesigură supuse comercializării
- Punerea în pericol a sănătății consumatorilor;
- Imposibilitatea conformării unor cerințe exagerate din punct de vedere a dimensiunii întreprinderilor;
- Imposibilitatea dezvoltării unei afaceri de mici dimensiuni;
- Neîncadrarea în câmpul legal de muncă.

2. Stabilirea obiectivelor

a) Expuneți obiectivele (care trebuie să fie legate direct de problemă și cauzele acesteia, formulate cuantificat, măsurabil, fixat în timp și realist)

Prezentul proiect de lege implică următorul obiectiv:

1. Protecția sănătății consumatorului, plasarea pe piață a produselor alimentare sigure și calitative prin reelementarea noilor cerințe de certificare și plasare pe piață

Astfel, prin stabilirea noilor cerințe de conformare pentru operatorii din domeniul alimentar în procesul de producție, prin certificarea mai multor activități în domeniul siguranței alimentelor va spori și va garanta siguranța și calitatea alimentelor.

2. Susținerea dezvoltării și facilitarea inițierii unei afaceri de către micii producători

3. Identificarea opțiunilor

a) Expuneți succint opțiunea „a nu face nimic”, care presupune lipsa de intervenție

Opțiunea I - "a nu face nimic";

Situația "a nu face nimic" este descrisă la compartimentul "Definirea problemei". În lipsa reglementărilor propuse, starea lucrurilor va continua să rămână precară în raport cu riscurile identificate.

Vor persista bariere la exportul produselor autohtone privind comerțul cu alte țări, întrucât pentru o categorie de produse alimentare, în special cele procesate, nu sunt reglementate astfel încât să fie oferită o siguranță din partea Autorității competente naționale într-un schimb de garanții echivalente astfel cum se prevăd/impun prin Acordul privind aplicarea de măsuri sanitare și fitosanitare (SPS) al Organizației Mondiale a Comerțului, la care Republica Moldova este parte.

Totodată, dacă proiectul nu va fi aprobat, avantajele expuse la capitolul stabilirea obiectivelor nu se vor realiza, iar cazuri de riscuri individuale asupra sănătății populației va fi expusă unui impact negativ continuu.

În situația în care nu se întreprinde nimic micii producători vor fi lipsiți de posibilitatea de inițiere facilitară a unei afaceri sau dezvoltare/practicare a afacerii fără investiții nejustificate în infrastructură și personal.

b) Expuneți principalele prevederi ale proiectului, cu impact, explicând cum acestea ținesc cauzele problemei, cu indicarea noutăților și întregului spectru de soluții/drepturi/obligații ce se doresc să fie aprobate

II – aprobarea proiectului de HG proiectul Hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative

Prezentul proiect are drept obiectiv supravegherea și controlul eficient a tuturor activităților din domeniul alimentar prin implementarea unei politici simplificate și echilibrate de certificare a alimentelor, în același timp prin responsabilizarea mai accentuată a operatorilor din domeniul alimentar.

Cu referire la prevederile Legii nr.119/2004 cu privire la produsele de uz fitosanitar și la fertilizanți, menționăm modificări privind modalitatea de ținere a evidenței utilizării produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților în registrele de evidență a utilizării.

De asemenea, prevederile Legii nr. 221/2007 privind activitatea sanitară veterinară se ajustează prin excluderea referatului tehnic- document care se întocmea obligatoriu în cadrul procedurii de autorizare sanitară veterinară, prin simplificarea procedurii de eliberare a autorizației sanitare veterinare pentru mijloacele de transport, prin modificarea procedurii de suspendare a autorizației sanitare veterinare de funcționare, se stabilesc noi cerințe și derogări la cererea pentru obținerea autorizației, în special pentru activitatea din piscicultură. La fel, se va supune autorizării sanitare veterinare obligatorie hala și pavilion pentru comercializarea produselor alimentare de origine animală.

La fel, din contextul Legii nr. 231/2010 cu privire la comerțul interior se exclud toate activitățile unităților comerciale supuse autorizării sanitar-veterinare sau înregistrării de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor.

Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător este actul care juridic de reglementare prin autorizare a activității de întreprinzător se intervine cu modificarea Certificatului de înregistrare în domeniul siguranței alimentelor și care devine contraplată. La fel, una dintre cele mai conturate ajustări operate asupra Legii nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, este excluderea actului permisiv - *Certificatul de inofensivitate (la export sau reexport) pentru produsele alimentare, inclusiv cele ambalate.*

Totodată, prin completarea Legii nr.296/2017 se perfecționează cerințele de igienă față de echipamentele, mijloacele de transport și/sau containerele utilizate pentru recoltarea, transportul sau depozitarea produselor alimentare primare.

Ajustări majore suferă și Legea nr.306/2018 care se completează cu noile noțiuni precum: *certificat de înregistrare în domeniul siguranței alimentelor, certificat de calitate, retragere, rechemare, utilizare condiționată, alimentele nesigure.* De asemenea, sunt stabilite noi reglementări privind retragerea sau rechemarea produselor alimentare neconforme sau nesigure plasate pe piață.

În același context, menționăm că sunt ajustate și cerințele de siguranță în procesul de producție cu noi responsabilități pentru operatorii din domeniul alimentar. Astfel, una din cele mai importante reglementări este respectarea atât a cerințelor de siguranță cât și a celor de calitate. În acest sens, în calitate de garant al responsabilităților asumate intervine certificatul de calitate a produselor alimentare, care este emis însăși de operatorul din domeniul alimentar.

La fel, ca urmare a noilor reglementări armonizate cu aquis-ul comunitar este ajustată procedura de autorizare sanitară a unor categorii de produse alimentare aflate sub supravegherea Ministerului Sănătății.

În aceeași ordine de idei, menționăm și ajustarea delimitărilor competențelor dintre Ministerul Sănătății și Agenția Națională pentru siguranța Alimentelor pe domeniul siguranței alimentelor.

O nouă dimensiune reglementată de prezentul proiect de lege este *Înregistrarea în domeniul siguranței alimentelor* procedura care presupune eliberarea *certificatului de înregistrare în domeniul siguranței alimentelor* – act permisiv emis de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor care atestă că activitățile de producție, procesare și depozitare, import și export a produselor alimentare de origine nonanimală, activitățile din domeniul alimentației publice și din domeniul comerțului cu alimente ce corespund reglementărilor din domeniul alimentar. Astfel, activitățile unităților comerciale cu profil alimentar, care anterior erau menționate în contextul Legii nr. 231/2010 cu privire la comerțul interior, vor fi reglementate conform noilor prevederi din Capitolul V¹ a proiectului. Aceste prevederi vin să asigure supravegherea tuturor unităților sau activităților din domeniul alimentar, în vederea asigurării unui înalt nivel de protecție a consumatorului în ceea ce privește siguranța și calitatea alimentelor, precum și simplificarea procesului de certificare sau optimizarea procesului de autorizare a unităților sau activităților menționate mai sus.

Certificatul de înregistrare în domeniul alimentar prevede legalizarea activității micilor producători și simplificarea înregistrării unităților comerciale cu profil alimentar care anterior se supuneau autorizării sanitare veterinare.

Valoarea achitată de 150 de lei pentru eliberarea certificatului de înregistrare în domeniul siguranței alimentelor vine să acopere cheltuielile mari de deplasare și norma de timp acordată în timpul controlului.

Implementarea modificărilor în cauză urmează să facă o delimitare clară între operatorii supuși autorizării sanitare – veterinare și cei ce urmează a fi supuși înregistrării pentru siguranța alimentelor. Totodată urmează să faciliteze mediul de afaceri prin excluderea obligativității deținerii unui contract de angajare/prestare servicii încheiat cu un medic veterinar, ceea ce nu este relevant pentru operatorii ce practică activități de comerț.

Aprobarea proiectului prenotat va avea beneficii în primul rând pentru consumatori. Beneficii imediate sunt identificate pentru operatorii din domeniul alimentar ce intenționează să exercite exporturi de produse alimentare, unde din partea partenerilor sunt solicitate garanții din partea unei autorități competente. Proiectul propus are ca scop reglementarea și stabilirea de modificări în o serie de acte normative și stabilirea cerințelor față de certificarea produselor alimentare de origine vegetală, inclus a celor procesate sub umbrela unui certificat de siguranță alimentară, astfel așa cum sunt efectuate în marea majoritate a țărilor din Uniunea Europeană. Reglementările sanitare și fitosanitare naționale au fost armonizate parțial, iar certificarea, care este la solicitare, oferă garanția autorității competente. Aceasta urmează să asigure un grad înalt de siguranță pentru piața internă prin eliminarea declarațiilor pe proprie răspundere și plasarea produselor alimentare sigure pentru toate categoriile de consumatori.

Autorii proiectului optează pentru **opțiunea II**, întrucât se consolidează cadrul normativ de certificare a produselor alimentare de origine vegetală, iar reglementările consolidate oferă prin implementarea acestora siguranța că produsele date vor fi certificate la solicitare spre export. Libera circulație a produselor alimentare sigure și sănătoase reprezintă un aspect esențial al pieței interne și contribuie substanțial la sănătatea și bunăstarea cetățenilor, precum și la interesele lor sociale și economice. Responsabilitățile atribuite Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, vor fi executate în limitele competenței funcționale și nu vor implica majorarea semnificativă a mijloacelor

financiare bugetare și a resurselor umane antrenate în aceste activități, iar competențele vor fi mai exacte în special ce ține de raporturile față de operatori.

Actualmente toate activitățile din domeniul nominalizat, cu excepția producătorilor de produse non animale, se supun autorizării sanitare veterinare conform art.18 alin.(1) și (2) din Legea nr.221/2007 privind activitatea sanitară veterinară.

Aceasta presupune îndeplinirea următoarelor condiții:

”(2) Pentru obținerea autorizației sanitare veterinare, agenții economici depun o cerere la subdiviziunile teritoriale pentru siguranța alimentelor, conform modelului din anexa nr. 2, la care anexează copiile următoarelor documente:

- a) actul ce confirmă înregistrarea activității de întreprinzător în Republica Moldova;
- b) actul ce confirmă dreptul de proprietate sau dreptul de folosință asupra spațiului;
- c) contractul de angajare/prestare servicii încheiat cu un medic veterinar;
- d) autorizația de mediu pentru folosința specială a apei, pentru activitatea economică din piscicultură.”

Din contextul prevederilor alin.(2) identificăm cea mai mare problemă la lit. c) impune obligatoriu contractarea unui medic veterinar.

Pensiunile turistice ca și unitățile de alimentație publică manipulează atât produse alimentare de origine animală, produse compuse cât și cu produse de origine non-animală.

Considerăm conceptual că, pensiunile turistice ca și unitățile din domeniile menționate nu trebuie supuse autorizării sanitare veterinare, deoarece această procedură se aplică doar unităților care produc, prelucrează, depozitează, transportă și comercializează animale vii și alte produse de origine animală, conform obiectului de reglementare a Legii nr.221/2007. Prin urmare, vedem inutilă obligativitatea contractării unui medic veterinar pentru domeniile vizate.

2. Flexibilitatea HACCP

O altă problemă identificată este obligativitatea implementării principiilor de analiză a riscurilor în punctele critice de control (HACCP – Hazard Analysis and Critical Control Points) conform art.7 alin.(1) din Legea nr.306/2018 privind siguranța alimentelor și conform art.1 alin.(1) din Legea nr.296/2017 privind cerințele generale de igienă a produselor alimentare.

Ca urmare a consultărilor cu mediul de afaceri s-a dovedit faptul că sistemul HACCP este unul ”foarte greoi” și complicat, imposibil de implementat pentru micile întreprinderi, mai mult ca atât unii din antreprenori nici nu cunosc ce semnifică și cum trebuie aplicat HACCP-ul în întreprindere. În acest sens, cadrul normativ național în ceea ce privește aplicarea HACCP-ul trebuie adaptat la situația reală a domeniului stabilind o flexibilitate în implementare a cerințelor de igienă.

3. Condiții de alimentație în turismul rural.

Suplimentar celor relatate menționăm încă o problemă importantă pentru antreprenorii din domeniul agro-turistic și anume restricția producerii, prelucrării, preparării și comercializării produselor alimentare obținute din materia primă proprie în cadrul facilităților pe care le dețin.

Menționăm că restricția se referă atât la alimentele de origine animală cât și la alimentele de origine non-animală. Având în vedere specificul național al țării de găti produse tradiționale și cele ”de casă”, mai ales în pensiunile turistice unde se promovează atât obiceiurile tradiționale cât și specificul nostru național gastronomic este absolut necesară intervenția în cadrul normativ existent.

În acest context, remarcăm faptul că, se cer derogări de la cerințele generale din domeniul alimentar pentru pensiunile turistice de capacitate mică pentru a acorda flexibilitate de a prepara bucate din materia primă proprie, respectând cerințele de siguranță, de asemenea și comercializarea acestora în

cantitățile mici pe care le posedă.

4. Spațiile de preparare a bucatelor.

Un alt impediment pentru pensiunile turistice și micii producători sunt cerințele ”prea riguroase și exagerate” în privința încăperilor și dotărilor pentru spațiul de preparare a bucatelor. Această problemă se datorează faptului că li se aplică aceleași cerințe de dotare și construcție ca și unităților de alimentație publică ”la scară largă”. Aceste cerințe îngreunează și frânează și mai mult dezvoltarea sectorului turistic în Republica Moldova.

Astfel, se impun imperativ derogări și flexibilitate în cadrul normativ național pentru pensiunile turistice de capacitate mică.

Prin urmare ne propunem:

1. Excluderea de la procedura de autorizare sanitară veterinară prin trecerea la procedura de înregistrare în domeniul siguranței alimentelor, acesta va presupune:

- a) Modificarea Legii nr.221/2007 privind activitatea sanitară veterinară;
- b) Modificarea Legii nr.50/2013 cu privire la controalele oficiale pentru verificarea conformității cu legislația privind hrana pentru animale și produsele alimentare și cu normele de sănătate și de bunăstare a animalelor.
- c) Modificarea cadrului normativ secundar.

2. Elaborarea cadrului normativ privind flexibilitatea cerințelor față de aplicarea HACCP-ului:

- a) Elaborarea derogărilor în Legea nr.296/2017 privind cerințele generale de igienă a produselor alimentare.
- b) Reglementarea aplicării Sistemului de management al siguranței alimentelor (FSMS);
- c) Elaborarea și aprobarea Ghidurilor de bune practici de igienă;
- d) Reglementarea aplicării Programelor de cerințe preliminare (PRP)
- e) Elaborarea reglementărilor flexibile pentru cerințele față de documente și înregistrări;
- f) Elaborarea procedurilor clare definite pentru monitorizare, acțiuni corective și verificare;

3. Instituirea unor programe de instruire pentru antreprenorii care inițiază afaceri în domeniul turismului rural;

4. Elaborarea unor derogări pentru efectuarea planului de autocontrol (efectuarea analizelor de laborator).

5. Stabilirea frecvenței prelevării de probe poate fi adaptată naturii și dimensiunii întreprinderii, cu condiția ca siguranța produselor alimentare să nu fie pusă în pericol.

6. Elaborarea derogărilor pentru prepararea și comercializarea bucatelor și băuturilor din materia primă proprie în incinta pensiunilor turistice.

B. Situația curentă în domeniul procesării produselor alimentare de origine non animală

Ca urmare a analizei cadrului normativ național și a consultărilor cu mediul de afaceri din domeniul procesării produselor alimentare se constată că producătorii mici întâmpină unele bariere în cadrul activității sale și anume:

1. Producătorii de cantități mici de produse alimentare trebuie să se conformeze cerințelor generale de igienă a produselor alimentare stipulate în Legea nr. 296/2017 privind cerințele generale de igienă a produselor alimentare ceea ce adesea este imposibil de implementat în totalitate deoarece aceste nu dispun de spații mari pentru manipularea produselor.

2. Nu există derogări în ce privește aplicarea principiilor de analiză a riscurilor în punctele

critice de control (HACCP – Hazard Analysis and Critical Control Points) conform art.1 alin.(1) din Legea nr.296/2017 privind cerințele generale de igienă a produselor alimentare. Toți operatorii trebuie să implementeze sistemul HACCP individual, indiferent de mărimea unității și cantitățile produse. Ca urmare a consultărilor cu producătorii de cantități mici s-a constatat că implementarea întregului sistem HACCP de către ei este practic imposibil de realizat întrucât aceste presupune costuri mari de elaborare, precum și este nevoie de a angaja personal care trebuie să completeze o multitudine de registre. Astfel, cadrul normativ național în ceea ce privește cerințele de igienă și aplicarea HACCP-ului trebuie adaptat la situația reală a domeniului stabilind o flexibilitate în acest sens.

3. Pentru micii producători nu este clar cum să își inițieze o afacere în domeniul alimentar. Nu sunt descrise clar etapele care trebuie parcurse. Nu există instruiți în acest sens.

4. Sun cerințe exigente de plasare pe piață a produselor, în baza rapoartelor de încercări la laboratoare acreditate, care cuprind o multitudine de indici și costuri excesive

Recomandări:

1. Simplificarea procedurii de înregistrare a producătorilor de produse alimentare în cantități mici inclusiv cele artisanale;

2. Stabilirea unor cerințe de igienă bazate pe bune practici de producție și bune practici de igienă pentru producătorii care fabrică produse alimentare în cantități mici;

3. Stabilirea unor cerințe de plasare pe piață a produselor alimentare fabricate în cantități mici, inclusiv cele artisanale, și a documentelor obligatorii ce confirmă inofensivitatea și calitatea produselor ce ar trebui să le însoțească.

4. Elaborarea și aprobarea Ghidurilor de bune practici de igienă;

5. Elaborarea și dezvoltarea unor cursuri de instruire în materie de igienă alimentară pentru operatorii care doresc să inițieze o afacere în domeniul alimentar;

6. Reducerea frecvenței prelevării de probe adaptată naturii și dimensiunii întreprinderii, cu condiția ca siguranța produselor alimentare să nu fie compromisă;

7. Stabilirea unor cerințe facilitare pentru documente și înregistrări;

8. Modificarea prioritară a Legii nr.296/2017 privind cerințele generale de igienă a produselor alimentare, modificări bazate pe flexibilitatea punerii în aplicare a principiilor HACCP

Intervenția în cadrul normativ

Pentru a facilita activitatea micilor producători se propune completarea art. (3) al Legii nr. 296/2017 cu alin. (15) - (18) ce ar permite:

- Aplicarea procedurilor simplificate bazate pe principiile HACCP sau a bunelor practici de igienă. Această prevedere va permite aplicarea unui HACCP flexibil bazat pe ghidurile de bune practici de igienă.

- Elaborarea unor cerințe simplificate bazate pe principiile HACCP și pe BPI pentru operatorii din domeniul alimentar care produc în cantități mici.

- De asemenea, în vederea asigurării implementării normelor legale de facilitare a fost elaborat proiectul de Cerințe de igienă pentru manipularea produselor alimentare de origine nonanimală, produse, comercializate și livrate în cantități mici.

c) Expuneți opțiunile alternative analizate sau explicați motivul de ce acestea nu au fost luate în considerare

A treia opțiune alternativă nu a fost identificată, deoarece autorii proiectului optează întru totul pentru opțiunea de promovare și aprobare a prezentului proiect de hotărâre, care va avea ca scop consolidarea capacităților și excluderea ambiguităților în cadrul normativ existent.

4. Analiza impacturilor opțiunilor

a) Expuneți efectele negative și pozitive ale stării actuale și evoluția acestora în viitor, care vor sta la baza calculării impacturilor opțiunii recomandate

Opțiunea I- A nu face nimic;

Costuri:

Costurile în lipsa intervenției propuse nu s-au identificat.

Beneficii:

Lipsa cărorva costuri din partea operatorilor din domeniul alimentar.

Efecte negative:

1. Existența unor neconformități în cadrul legislativ național;
2. Implementarea defectuoasă a prevederilor existente privind siguranța și calitatea produselor alimentare
3. Punerea în pericol a sănătății consumatorilor;
4. Bariere de ordin juridic în implementarea legislației actuale în domeniu;

Riscuri:

1. Apariția pericolului privind siguranța consumului produselor alimentare pentru consumatori;
2. Neconformarea operatorilor din domeniul alimentar la cerințele de siguranță a produselor alimentare;
3. Tractarea incorectă a unor prevederi din legislația națională;
4. Majorarea numărului de intoxicații (în rezultatul detectării reziduurilor de pesticide) în rândul populației.

Impactul:

1. Cadrul normativ național neconform și neunivoc;
2. Produse alimentare periculoase;
3. Proces anevoios și defectuos privind autorizarea și înregistrarea operatorilor din domeniul alimentar

b¹) Pentru opțiunea recomandată, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea.

Costuri:

Sub aspect financiar și economic implementarea proiectului de lege nu va necesita finanțare din buget.

Beneficii:

1. Cadru legislativ univoc și coerent, asigurarea unui înalt nivel de protecție a consumatorului;
2. Responsabilizarea operatorilor din domeniul alimentar.
3. Asigurarea armonizării cadrului legislativ național cu prevederile legislației UE;
4. Apărarea intereselor legitime a consumatorilor;
5. Promovarea și plasarea pe piață a produselor alimentare calitative și inofensive;
6. Excluderea pericolului de aplicare a practicilor incorecte din partea operatorilor din domeniul alimentar;
7. Protecția sănătății umane prin minimizarea numărului de intoxicații (în rezultatul detectării reziduurilor de pesticide) în rândul populației
9. Protecția sănătății umane și prevenirea pericolelor și a riscurilor asupra sănătății
10. Optimizarea documentelor aferente actelor permissive eliberate în domeniul siguranței alimentare
11. Simplificarea procesului de certificare a produselor alimentare.

12. Înlăturarea barierelor birocratice și a standardelor duble aplicate operatorilor, care implică costuri suplimentare pentru întreprinderile mici și mijlocii;
13. Diminuarea costurilor pentru întreprinderile mici și mijlocii în eliberarea documentelor de însoțire;
14. Stabilirea unor condiții mai facilitare de conformare cerințelor sanitar-veterinare și de igienă a produselor alimentare pentru subiecții vizati;
15. Facilitarea condițiilor de autorizare pentru subiecții vizati;
16. Asigurarea unui spectru complex de servicii acordate de pensiunile turistice, agroturistice și casele rurale;
17. Asigurarea predictibilității afacerii, respectiv planificarea și sporirea stabilității prin reducerea numărului factorilor de risc;
18. Crearea de condiții care ar exclude descurajarea persoanelor fizice de a începe o afacere, iar a celor care se află în zona sumbră a activităților economice să se regăsească cu ușurință în câmpul legal.
19. Deschiderea noilor afaceri în domeniile vizate și crearea implicită a noilor locuri de muncă.

Riscuri:

Nu s-au identificat riscuri în vederea aprobării proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative

Costuri de conformare:

Sub aspect financiar și economic implementarea proiectului de lege nu va necesita finanțare din buget.

Consumatorul final este subiectul cu beneficii care se vor manifesta prin acces la produse diverse și nu doar primare, inclusiv artizanale, atât la ușa fermei, în piețele locale cât și în magazine, care ar putea fi găsite la costuri "de la producător" putând fi minimizate cheltuielile pentru atingerea coșului minim de consum inclusiv prin reducerea distanței de deplasare.

Se prezumă că întreprinzătorii care își vor dori inițierea unei afaceri în domeniile vizate vor avea de suportat cheltuieli considerabil mai mici pentru amenajarea spațiilor în corespundere cu noile condiții mai facilitare.

Statele membre UE au adoptat această practică de derogări și norme flexibile. Implementarea acestora nu comportă cheltuieli suplimentare din partea statului fiind în limita condițiilor actuale de control și supraveghere.

Impacturile identificate

Din punct de vedere **economic** identificăm un impact major pozitiv din următoarele considerente:

Pe termen lung, toți operatorii din domeniul alimentar vor avea posibilitatea să ofere garanții de siguranță a produselor alimentare intenționate de a fi plasate pe piață, iar aceasta va oferi/crește credibilitatea operatorilor dați cu partenerii săi fie în țară, dar în mod special în piețe noi de desfacere și în țările unde sunt pretinse garanții de siguranță.

Operatorii din domeniul alimentar sunt responsabili de furnizarea produselor alimentare și pentru a se asigura că produsele alimentare furnizate de ei sunt sigure; astfel, ei ar trebui să aibă responsabilitatea legală principală pentru siguranța produselor alimentare. Deși acest principiu există în componente ale legislației alimentare, în alte componente el fie nu este explicit, fie responsabilitatea este asumată de autoritățile competente prin activitățile de control pe care le efectuează. Aceste neconcordanțe pot distorsiona concurența dintre operatorii economici implicați în activități în domeniul produselor alimentare care aplică principii/abordări individuale. Funcționarea pieței interne/externe de produse alimentare și hrană pentru animale poate fi pusă în pericol în cazul în care este imposibil să se asigure trasabilitatea produselor alimentare și a hranei pentru animale. De aceea, este necesar să se stabilească un sistem cuprinzător în care toți subiecții lanțului alimentar vor asigura trasabilitatea în afacerile cu produse alimentare și hrană pentru animale, astfel încât să nu fie

permise/puse pe piață produse alimentare nesigure, sau în cazuri extreme să se poată face retrageri orientate cu precizie și cu un scop bine determinat sau să se ofere informații consumatorilor sau oficialilor responsabili cu controlul, evitându-se astfel perturbări majore în eventualitatea apariției unor probleme în domeniul siguranței produselor alimentare.

- Facilitarea exporturilor produselor autohtone inclusiv în piețe de desfacere noi;
- Sporirea încrederii consumatorilor în producătorii autohtoni;
- Completarea și perfecționarea cadrului legislativ național, facilitarea dezvoltării mediului antreprenorial în domeniul alimentar;

Din punct de vedere **social** referindu-ne la sănătatea populației identificăm un impact major pozitiv, care se va reflecta în reducerea cazurilor de toxicitate la unele produse alimentare, precum și va exclude riscul îmbolnăvirii și apariției diferitor boli alimentare. La fel, intervenția în cadrul normativ comportă doar beneficii prin potențialul de creștere a activității antreprenoriale în zonele rurale ale țării, putând contribui implicit și la minimizarea fenomenului migrației, și a creșterii demografice.

De menționat că operatorii din domeniul alimentar, sunt responsabili în privința siguranței produselor alimentare plasate pe piață. De aceea, încrederea populației și a părților interesate față de operatorii din domeniul alimentar este esențială. Din acest motiv, este vital să se asigure independența și eficiența sa, inclusiv pentru dispune de mijloace de îndeplinire a tuturor atribuțiilor care îi revin și a așteptărilor ce se pretind într-o dezvoltare strategică a domeniului agroalimentar.

Aprobarea prezentului proiect va avea efecte pozitive substanțiale, după cum urmează:

- Prevenirea majorării cazurilor toxicitate la anumite alimente;
- În rezultatul implementării noii reglementări, atât mediul de afaceri cât și societatea civilă (prin consumator) vor avea beneficii în vederea creșterii nivelului de bunăstare a populației, cât și a tinerii generații mai sănătoase.
- Atingerea unui înalt nivel de protecție a sănătății umane și a intereselor consumatorului în legătură cu siguranța alimentelor, ținând cont de diversitatea aprovizionării cu produse alimentare.

Incidente în privința siguranței produselor alimentare, semnalate de ANSA, au demonstrat necesitatea luării unor măsuri adecvate în situații de urgență pentru ca toate alimentele, indiferent de tipul și originea lor, să fie supuse unor măsuri comune în eventualitatea unui risc major pentru sănătatea umană, sănătatea animalelor sau pentru mediu. O astfel de abordare cuprinzătoare a măsurilor de urgență privind siguranța produselor alimentare ar trebui să permită întreprinderea unor acțiuni eficiente și să evite neconcordanțele artificiale în privința abordării unui risc major legat de produse alimentare.

Astfel, în final menționăm faptul că o dată cu aprobarea prezentului proiect se va asigura unui înalt nivel de protecție a consumatorului în ceea ce privește siguranța și calitatea alimentelor prin reelementarea noilor cerințe de certificare și plasare pe piață, noi cerințe de conformare pentru operatorii din domeniul alimentar în procesul de producție, prin certificarea mai multor activități în domeniul siguranței alimentelor.

b ²) Pentru opțiunile alternative analizate, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea	
---	--

Autorii nu au identificat alte opțiuni alternative.

c) Pentru opțiunile analizate, expuneți cele mai relevante/iminente riscuri care pot duce la eșecul intervenției și/sau schimba substanțial valoarea beneficiilor și costurilor estimate și	
---	--

prezența presupunerii privind gradul de conformare cu prevederile proiectului a celor vizați în acesta	
<p>Riscuri care pot duce la eșecul intervenției nu s-au identificat. Gradul de conformare a prevederilor stabilite prin proiectul prenotat va fi unul optim, deoarece acestea în totalitate vin să garanteze inofensivitatea și calitatea produselor alimentare plasate pe piață.</p>	
<p>d) Dacă este cazul, pentru opțiunea recomandată expuneți costurile de conformare pentru întreprinderi, dacă există impact disproporționat care poate distorsiona concurența și ce impact are opțiunea asupra întreprinderilor mici și mijlocii. Se explică dacă sînt propuse măsuri de diminuare a acestor impacturi</p>	
<p>Au fost identificate costuri de conformare în vederea implementării prevederilor prezentului proiect din partea operatorilor din domeniul alimentar. Intervenția propusă are impact pozitiv asupra sănătății publice și asupra competitivității afacerilor, a activităților întreprinderilor din domeniul alimentar.</p> <p>Prevederile prezentului proiect prin art.31 alin.(5) stabilește costuri de conformare din partea operatorilor din domeniul alimentar sub următorul aspect: "Toate cheltuielile care rezultă din controalele oficiale efectuate în caz de neconformitate, inclusiv prelevarea probelor, investigațiile de laborator, expertiza, depozitarea, transportul, utilizarea condiționată sau nimicirea produselor alimentare și a materialelor care vin în contact cu produsele alimentare periculoase și/sau neconforme reglementărilor din domeniul alimentar aplicabile sînt suportate de către operatorul din domeniul alimentar care le deține."</p> <p>Achitarea taxelor pentru serviciile acordate de către laboratoarele de referință în vederea efectuării investigațiilor de laborator se va efectua conform prevederilor Hotărîrii Guvernului nr.994/2020 cu privire la aprobarea Metodologiei de calculare a tarifelor la serviciile prestate de către instituțiile publice „Laboratorul central de testare a băuturilor alcoolice/nealcoolice și a produselor conservate”, „Laboratorul central fitosanitar” și „Centrul Republican de Diagnostic Veterinar”, a Nomenclatorului serviciilor prestate și a tarifelor la acestea.</p> <p>La fel, operatorii din domeniul alimentar pentru obținerea Certificatului de înregistrare în domeniul siguranței alimentelor vor achita suma de 150 de lei, conform modificărilor operate de prezentul proiect în contextul Legii nr.160/2011 (Anexa nr.1 Capitolul II poziția 16).</p> <p>Suma de 150 de lei încadrează în sine costul pentru serviciul prestat calculat conform prevederilor din Anexa nr.1 a Hotărîrii Guvernului nr.90/2019 cu privire la aprobarea Metodologiei de calculare a tarifelor la serviciile prestate de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, precum și a Nomenclatorului serviciilor prestate de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor și a tarifelor la acestea.</p> <p>În același context, menționăm că pentru operatorii care practică activitate în domeniul pisciculturii la obținerea autorizației sanitare veterinare se va prezenta Autorizația de mediu pentru folosința specială a apei, care conform anexei nr.1 Capitolul II pct.61 din Legea nr.160/2011 se emite contra cost în valoare de:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pentru folosință de scurtă durată de 3 ani-1000 de lei; - Pentru folosință de lungă durată pînă la 25 de ani-3000 de lei. <p>Costurile de implementare a reglementărilor inițiate pentru operatorii din domeniul alimentar vor fi neesențiale întrucît certificatul de siguranță, pentru produsele de origine nonanimală va fi eliberat gratuit.</p> <p>Indicii de siguranță diferă de la țară la țară, operatorul din domeniul alimentar pentru realizarea exportului se va informa din timp cu cerințele de siguranță pentru țara care este destinat produsul. Pentru produsele de origine nonanimală Certificatul de siguranță este însoțit de Raportul de încercări eliberat de un laborator acreditat în conformitate cu Legea nr.235/2011. Totodată pentru operatorii</p>	

ce operau și optau pentru obținerea certificatelor de inofensivitate în baza declarațiilor de răspundere vor fi necesare suportarea cheltuielilor încercărilor de laborator întru exercitarea unei certificări adecvate, ori exemplul notificării Serviciului Federal de supraveghere veterinară și fitosanitară al Federației Ruse cât și date de la Autoritatea Națională pentru Sănătatea Publică demonstrează că exportul/plasarea pe piață doar în baza declarațiilor pe proprie răspundere contravine conceptelor, principiilor și procedurilor care constituie o bază comună pentru legislația alimentară.

Concluzie

e) Argumentați selectarea unei opțiuni, în baza atingerii obiectivelor, beneficiilor și costurilor, precum și a asigurării celui mai mic impact negativ asupra celor afectați

În vederea asigurării unui nivel ridicat de protecție a sănătății consumatorilor și garantarea dreptului acestora la produse alimentare sigure, se va opta pentru aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative.

Opțiunea propusă va influența pozitiv atât asupra mediului de afaceri din domeniul alimentar, cât și asupra societății prin protejarea și garantarea consumatorilor cu produse sigure și de calitate.

Astfel, autorii analizei optează pentru opțiunea II întrucât:

- Aceasta corespunde principiilor fitosanitare privind asigurarea sănătății publice și crearea unui climat economic sustenabil;
- Impulsionarea dezvoltării mediului de afaceri din domeniul alimentar;
- Eliminarea prevederilor birocratice și simplificarea procesului de autorizare sau înregistrare în domeniul alimentar;
- Excluderea factorilor de corupție din partea autorității de control;
- Monitorizarea și supravegherea mai eficientă a serviciilor prestate în alimentația publică;
- Optimizarea documentelor aferente necesare pentru obținerea actelor permise,
- Sporirea încrederii consumatorilor în producătorii autohtoni;
- Ajustarea cadrului legislativ național privind siguranța și calitatea alimentelor;
- Facilitarea exporturilor produselor autohtone, inclusiv în piețe de desfacere noi;
- Intervenția în cadrul normativ național va asigura neadmiterea pe piață a produselor alimentare nesigure/neconforme și în caz de identificarea retragerea acestora imediată;
- Responsabilizarea operatorilor din domeniul alimentar în procesul de producție.
- Opțiunea recomandată presupune abordarea problemelor identificate, în vederea soluționării acestora și atingerii obiectivelor formulate, cu impacturile estimate în conjunctura curentă, într-o manieră încurajatoare - prin oferirea posibilităților non-fiscale de creștere economică a IMM, democratică - fără utilizarea instrumentelor dure de reglementare, cu oferirea posibilităților de alegere pentru întreprinzători de a se conforma benevol cerințelor.

5. Implementarea și monitorizarea

a) Descrieți cum va fi organizată implementarea opțiunii recomandate, ce cadru juridic necesită a fi modificat și/sau elaborat și aprobat, ce schimbări instituționale sînt necesare

Implementarea proiectului de lege ține de competența Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, conform prevederilor Legii nr.221/2007, Legii nr.306/2018, Legii nr. 119/2004 și a Legii nr. 160/2011.

De asemenea, operatorii din domeniul alimentar vor fi responsabili de emiterea certificatului de calitate întru garantarea siguranței și calității produsului alimentar plasat pe piață.

Pentru implementarea prevederilor prezentei legi va fi necesară amendarea suplimentară a cadrului normativ secundar.

În acest sens, menționăm că se va interveni într-un șir de hotărâri de Guvern care au temeiul Legii nr.221/2007 și a Legii nr.306/2018 și care fac referință la înregistrarea în domeniul siguranței alimentelor, precum și a celor care prevăd sau stabilesc cerințele de calitate specifice în funcție de categoria produsului alimentar.

b) Indicați clar indicatorii de performanță în baza cărora se va efectua monitorizarea

Monitorizarea se va efectua în baza următorilor indicatori de performanță:

- Numărul redus a cazurilor de neconformități a produselor alimentare;
- Scăderea numărului cazurilor de toxicitate alimentară în rândul consumatorilor;
- Numărul cererilor înaintate către ANSA pentru înregistrarea în domeniul siguranței alimentelor;
- Numărul persoanelor instruite în utilizarea durabilă a produselor de uz fitosanitar;
- Numărul de certificate în domeniul siguranței alimentelor eliberate;
- Numărul mijloacelor tehnice utilizate la aplicarea produselor de uz fitosanitar verificate;
- Numărul întreprinderilor înregistrate inclusiv IMM în domeniu.
- Crearea noilor locuri de muncă.
- Creșterea veniturilor bugetare de pe urma sporirii producției și vânzărilor IMM (prin monitorizarea datelor statistice privind cifrele de afaceri și a PIB-ului).

c) Identificați peste cât timp vor fi resimțite impacturile estimate și este necesară evaluarea performanței actului normativ propus. Explicați cum va fi monitorizată și evaluată opțiunea

Impactul pozitiv va fi resimțit pe toate direcții de îndată ce vor fi aprobate modificările, prin diminuarea riscurilor aferente expunerii populației la riscuri, precum și facilitarea comerțului extern prin asigurarea garanțiilor de siguranță. Monitorizarea opțiunii va fi posibilă prin diminuarea cazurilor de incidență la plasarea produselor alimentare și a hranei pentru animale de origine vegetală nesigure/neconforme cât și de mărirea exporturilor de produse alimentare/hrană pentru animale pe termen mediu și lung prin creșterea gradului de recunoaștere a siguranței produselor oferite pe piețele altor state, inclusiv prin neincluderea tipurilor de produse în anexele supuse controalelor oficiale la frontierele UE..

6. Consultarea

a) Identificați principalele părți (grupuri) interesate în intervenția propusă

Principalele părți interesate în promovarea prezentului proiect sunt:

- Consumatorii, care își manifestă interesul firesc față de protejarea sănătății umane și a protejării intereselor sale în privința achiziționării produselor alimentare inofensive și calitative;
- Operatorii din domeniul alimentar care sunt obligați să respecte cerințele de siguranță și de calitate în privința produselor alimentare;
- Autoritatea publică interesată (Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor) care are obligația, competența de control și supraveghere a implementării politicilor din domeniul siguranței alimentare pe întreg lanțul alimentar.
- Mediul de afaceri și asociațiile acestora (micii producători).

b) Explicați succint cum (prin ce metode) s-a asigurat consultarea adecvată a părților

Întru respectarea articolului 9 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional Anunțul de inițiere a elaborării proiectului la data de 01 februarie 2023 pentru consultare pe pagina web: <https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-elaborarii-proiectului-de-lege-pentru-modificarea-unor-acte-normative/10060>.

În conformitate cu art.5 și 9 din Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, precum și a pct.11 subpct.3), din Metodologia de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.23/2019, Anunțul privind inițierea consultărilor publice asupra Analiza Impactului de Reglementare a proiectului a fost plasat la data de 12 septembrie 2022 pentru consultare pe pagina web:

<https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-consultarilor-publice-asupra-analiza-impactului-de-reglementare-la-proiectul-de-lege-pentru-modificarea-unor-acte-normative/10092>.

c) Expuneți succint poziția fiecărei entități consultate față de documentul de analiză a impactului și/sau intervenția propusă (se expune poziția a cel puțin unui exponent din fiecare grup de interese identificat)

La fel, menționăm faptul că Analiza Impactului de Reglementare a proiectului prenotat a fost remis pentru consultare Asociației Patronale Asociația Națională a Producătorilor de Lapte și Produe Lactate "LAPTE prin scrisoarea nr.09-07/427 din 13.02.2023, care a venit cu completări și redactări asupra documentului, în special în ceea ce privește impactul și costurile pe care le vor suporta operatorii din domeniul alimentar.

În cadrul comunicării și consultării cu reprezentanții mediului de afaceri, s-a constatat lipsa cunoștințelor în domeniul HACCP, imposibilitatea conformării cerințelor generale de igienă și sanitare veterinare din considerentul complexității acestora și lipsei de mijloace circulante disponibile pentru asigurarea constructivă a spațiilor.

Actorii intervievați salută inițiativa de modificare a legislației în maniera de adaptare a cerințelor la capacitățile micului business, în special în cazul existenței experienței UE în acest sens.

Anexă

Tabel pentru identificarea impacturilor

Categoriile de impact	Punctaj atribuit		
	Opțiunea propusă	Opțiunea alternativă 1	Opțiunea alternativă 2
Economic			
costurile desfășurării afacerilor	+3		
povara administrativă	-1		
fluxurile comerciale și investiționale	+2		
competitivitatea afacerilor	+2		
activitatea diferitor categorii de întreprinderi mici și mijlocii	+3		
conurența pe piață	+1		
activitatea de inovare și cercetare	0		
veniturile și cheltuielile publice	-1		
cadrul instituțional al autorităților publice	+1		
alegerea, calitatea și prețurile pentru consumatori	+2		
bunăstarea gospodăriilor casnice și a cetățenilor	0		
situația social-economică în anumite regiuni	0		
situația macroeconomică	0		
alte aspecte economice	0		
Social			
gradul de ocupare a forței de muncă	+3		

nivelul de salarizare	0		
condițiile și organizarea muncii	0		
sănătatea și securitatea muncii	0		
formarea profesională	0		
inegalitatea și distribuția veniturilor	0		
nivelul veniturilor populației	0		
nivelul sărăciei	0		
accesul la bunuri și servicii de bază, în special pentru persoanele social-vulnerabile	+2		
diversitatea culturală și lingvistică	0		
partidele politice și organizațiile civice	0		
sănătatea publică, inclusiv mortalitatea și morbiditatea	+3		
modul sănătos de viață al populației	+1		
nivelul criminalității și securității publice	0		
accesul și calitatea serviciilor de protecție socială	0		
accesul și calitatea serviciilor educaționale	0		
accesul și calitatea serviciilor medicale	0		
accesul și calitatea serviciilor publice administrative	0		
nivelul și calitatea educației populației	0		
conservarea patrimoniului cultural	0		
accesul populației la resurse culturale și participarea în manifestații culturale	0		
accesul și participarea populației în activități sportive	0		
discriminarea	0		
alte aspecte sociale	0		
De mediu			
clima, inclusiv emisiile gazelor cu efect de seră și celor care afectează stratul de ozon	0		
calitatea aerului	0		
calitatea și cantitatea apei și resurselor acvatice, inclusiv a apei potabile și de alt gen	+1		
biodiversitatea	+1		
flora	+1		
fauna	0		
peisajele naturale	0		
starea și resursele solului	+2		
producerea și reciclarea deșeurilor	0		
utilizarea eficientă a resurselor regenerabile și neregenerabile	0		
consumul și producția durabilă	0		
intensitatea energetică	0		
eficiența și performanța energetică	0		
bunăstarea animalelor	0		
riscuri majore pentru mediu (incendii, explozii, accidente etc.)	0		

utilizarea terenurilor	0		
alte aspecte de mediu	0		
<p><i>Tabelul se completează cu note de la -3 la +3, în drept cu fiecare categorie de impact, pentru fiecare opțiune analizată, unde variația între -3 și -1 reprezintă impacturi negative (costuri), iar variația între 1 și 3 – impacturi pozitive (beneficii) pentru categoriile de impact analizate. Nota 0 reprezintă lipsa impacturilor. Valoarea acordată corespunde cu intensitatea impactului (1 – minor, 2 – mediu, 3 – major) față de situația din opțiunea „a nu face nimic”, în comparație cu situația din alte opțiuni și alte categorii de impact. Impacturile identificate prin acest tabel se descriu pe larg, cu argumentarea punctajului acordat, inclusiv prin date cuantificate, în compartimentul 4 din Formular, lit. b¹) și, după caz, b²), privind analiza impacturilor opțiunilor.</i></p>			
Anexe			